

مفهوم و مصداق تعلیم و تربیت در اندیشه‌ی ابن‌سینا

محمد قادری

دانشجو معلم کارشناسی پیوسته آموزش ابتدایی، دانشگاه فرهنگیان کردستان

چکیده

تعلیم و تربیت امری پیچیده، پردامنه و وقت‌گیر است. برای اقدام به این کار خطیر اولین گام، تعیین اهدافی است که قصد داریم به آن‌ها برسیم و رسیدن به این اهداف مستلزم استفاده از روش‌ها است. آگاهی از روش‌ها و اهداف تعلیم و تربیت مستلزم شناخت آراء مربیان و فیلسوفان بزرگ، به‌ویژه اسلامی است. از این‌رو هدف از پژوهش حاضر بررسی تعلیم و تربیت از دیدگاه ابوعلی سینا می‌باشد. روش مورد استفاده در این تحقیق تحلیلی استنادی است که محتوای متون و نظریات ابن‌سینا را تحلیل می‌نماید. منابع تحقیق شامل کتاب‌ها، پایان‌نامه‌ها، مجلات، مقالات، و پژوهش‌ها و تحقیقات مرتبط با موضوع می‌باشد. ابزار گردآوری داده‌ها از طریق فیش‌برداری است. جامعه آماری شامل توضیحات مکتوب و منابع الکترونیک می‌باشد. نمونه آماری تمام منابع مکتوب و الکترونیک در دسترس می‌باشد. ابن‌سینا مهم‌ترین و اصلی‌ترین هدف تعلیم و تربیت را رسیدن فرد و جامعه به سعادت و کمال می‌داند. کسب اعتدال و میانه‌روی و کسب فضائل اخلاقی نیز از مهم‌ترین اهداف تعلیم و تربیت این فیلسوف بزرگ است. به نظر این فیلسوف لازمه تعلیم و تربیت شناخت متعلم نیز می‌باشد و او نه‌تنها به بعد فردی تربیت بلکه به بعد اجتماعی آن نیز پرداخته و به ابعاد گوناگون تعلیم و تربیت نظر داشته و بر این کار کاملاً مسلط بوده است. در این پژوهش تلاش شده است تا با تحقیق در اندیشه‌های این دانشمند گرانمایه، به اهمیت تعلیم و تربیت از نظر وی پرداخته و روش‌ها و مراحل تعلیم و تربیت از منظر ایشان بیان شود و در آخر در حد توان خود به یک جمع‌بندی اجمالی پرداخت.

واژه‌های کلیدی: تعلیم و تربیت، ابن‌سینا، عقل نظری، انسان، اجتماعی

مطالعات هنر و فرهنگ

دوره ۴، شماره ۴، زمستان ۱۳۹۸، صفحات ۴۴-۵۶